

GÜNCEL GÖĞÜS HASTALIKLARI SERİSİ
UPDATES ON PULMONARY DISEASES

03
2013

Editör

Prof. Dr. Mehmet KARADAĞ

AKCİĞER KANSERİ

Sayı Editörleri

Doç. Dr. Muzaffer Metin

Doç. Dr. Ahmet Erbaycu

Doç. Dr. Hande Turna

Cilt: 1

www.akciger sagligi.org

GÜNCEL GÖĞÜS HASTALIKLARI SERİSİ
UPDATES ON PULMONARY DISEASES

03
2013

ASYOD

Akciğer Sağlığı ve Yaşam Bakım Derneği

AKCİĞER KANSERİ

Sayı Editörleri:

Doç. Dr. Muzaffer METİN, Doç. Dr. Ahmet ERBAYCU,
Doç. Dr. Hande TURNA

AstraZeneca

Güncel Göğüs Hastalıkları Serisi Akciğer Kanseri Sayısı
AstraZeneca tarafından kıyasız eğitim desteği ile gerçekleştirilmiştir.

Yayın Kurulu

(Soyak'ın Sorumlusu Görevi)

Editör

Dr. Mehmet KARADAĞ

Editör Yardımcıları

Dr. Akın KAYA

Dr. Kürşat UZUN

Dr. M. Şule AKÇAY

Dr. Metin AKGÜN

Dr. Ahmet AKKAYA

Dr. İbrahim AKKURT

Dr. Levent AKYILDIZ

Dr. Fırat ALATAŞ

Dr. Ali Nihat ANNAKAYA

Dr. Cenk BABAYİĞİT

Dr. Ahmet BAŞOĞLU

Dr. Hasan BAYRAM

Dr. Serdar BEBEK

Dr. Hayati BİLGİÇ

Dr. Yılmaz BÜLBÜL

Dr. Erkan CEYLAN

Dr. Gökhan ÇELİK

Dr. Erdoğan ÇETİNKAYA

Dr. Aydın ÇİLELİAĞ

Dr. Ceban ÇILDAĞ

Dr. Necati ÇITAK

Dr. Çağlar ÇUHADABOĞLU

Dr. Figen DEVECİ

Dr. Levent ELREYLİ

Dr. Ahmet Emin ERBAYCU

Dr. Fuat EREL

Dr. Mustafa ERELEL

Dr. Fuat ERELEL

Dr. Sinan ERGÜNEL

Dr. Sultan ESER

Dr. İsmail FAKI

Dr. Uğur GÖNLÜKİR

Dr. Ali Mehmet GÖRGÖNER

Dr. Ramazan Oktay GÖZÜ

Dr. İsmail HANTA

Dr. H. Canan HASANOĞLU

Dr. Serap HASTÜRK

Dr. Ahmet Hamdi ILGAZLI

Dr. Recep IŞIK

Dr. Ahmet İLVAN

Dr. Yavuz Selim İNTEPE

Dr. Mehmet KARADAĞ

Dr. Pelin KARADAĞ

Dr. Nurettin KARAOĞLANOĞLU

Dr. Levent KART

Dr. Zafer KARTALOĞLU

Dr. Akın KAYA

Dr. Gamze KIBIKI

Dr. Mustafa KOLSUZ

Dr. Nurban KÖRSAL

Dr. Emin MAZEN

Dr. Leyla MEMİŞ

Dr. Selma METİNYAŞ

Dr. Muzaffer METİNYAŞ

Dr. Muzaffer METİN

Dr. Arzu MİRİCİ

Dr. Mehmet Hamdi MUZ

Dr. Candan OĞUŞ

Dr. Bülent ÖZRAY

Dr. Talay ÖZDEMİR

Dr. Sibel ÖZKURT

Dr. Tefik ÖZLÜ

Dr. Nihat ÖZYAREMCI

Dr. Leyla SAĞLAM

Dr. Nihat SAPAN

Dr. İsmail SARAÇOĞLU

Dr. İsmail SAVAŞ

Dr. Ünal ŞAHİN

Dr. Nazan ŞEN

Dr. Abdurrahman ŞENYİĞİT

Dr. Benil TAŞPINAR

Dr. Turgut TEKE

Dr. Salih TOPÇU

Dr. İrfan UÇGUN

Dr. Gaye ULUBAY

Dr. Ahmet URSAVAŞ

Dr. Kürşat UZUN

Dr. Mehmet ÜNLÜ

Dr. İrfan YALÇINKAYA

Dr. Erkan YILDIZIM

Dr. Zeki YILDIRIM

Dr. Hüseyin YILDIRIM

Dr. Hasan YÜKSEL

AKCİĞER SAĞLIĞI VE YÖNETİM DERNEĞİ

Ceyhan-Anti Hava Caddesi 1395. Sokak

No: 20/2 Bolgat, Çankaya/Ankara

Tel : +90 312 287 86 44

Faks: +90 312 287 86 44

akcigersagligi@gmail.com

Başın Tarihi

Kasım 2013

Yayın Türü

Yeni Sayı

Dört Ayda Bir Yayınlanır.

ISSN: 2147-3776

İmtiyaz Sahibi

Akciğer Sağlığı ve

Yönetim Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Prof. Dr. Akın KAYA

Yazım Kuralları

1. Genel Göğüs Hastalıkları Derneği Akciğer Sağlığı ve Yoğun Bakım Derneği'nin resmi yayını olarak dilet ayılı bir yayımlanmaktadır.
2. Derginin yayını dök Türkoç'du. Türk Dil Kurumu'nun Türkiye sözlüğü veya www.tdk.gov.tr adresi esas alınmalıdır.
3. Derginin amacı göğüs hastalıkları, yoğun bakım ve akciğer solunum hastalıklarına ait genel bilgiler, tam ve tıbbi ile ilgili prensipleri aktarmak, beklentilere bu alandaki yenilikleri izleyebilme ve bilgilerini tasarlama ihtiyacı sağlamaktır. Yazılarda koruyucu ile ilgili bilimsel bilgi bilimsel ve özellikle son 3 yılın önemli literatür verileri eklenerek olabildiğince aktarılmalıdır. Koruyucu ile ilgili bilimsel verileri de mutlaka içermelidir.
4. Dergide yayınlanacak yazılar, koruyucu uzman kişilerden seçilerek tarafsızdır. sadece davet yoluyla kabul edilir. Dergiyi gönderen yazar editörler tarafından gözden geçirilir. Yazılar aşağıdaki kurallara uygun olarak yazılmalıdır.
5. Türkçe ve İngilizce özet mutlaka 250 kelimeden kısa hazırlanmalıdır. NLM MESH terimleri (<http://www.nlm.nih.gov/mesh/4Browsers.html> adresinde bulunabilir) ile ayrıca 3 tane anahtar kelime bölümü yazılmalıdır.
6. Makalenin ana başlığı bold ve büyük harf yazılır. Birinci alt başlığı bold stilde, ilk harf büyük, diğerleri küçük olarak yazılır. İkinci alt başlığı sadece ilk harf büyük diğerleri tamamı küçük ve sonuna "." ile belirtilir. Üçüncü alt başlığı italik sadece ilk harf büyük diğerleri tamamı küçük ve sonuna "." ile belirtilir.
7. Kaynakların değerlendirilmesinden yazar(lar) sorumludur. Kaynaklar yazıda geçiş sırasında göre yazılmalı ve metin içinde uygun yerde parantez içinde belirtilmelidir. Referanslar metin içinde kullanılıyorsa numaralanarak dizilmelidir. Metin içinde referans "(1)" şeklinde yazı karakteri ile işaretlenmelidir. İki referanslı referans varsa bu durum "(1-2)" olarak belirtilmelidir. Kaynaklarda belirtilen dergi isimlerinde Index Medicus'a uygun kısaltmalar yapılmalıdır (Bk J Radiol, Clin Radiol, J Comput Assist Tomogr, Pediatr Radiol, Radiol Clin North Am) gibi. Kaynak yazımında altı veya daha

az yazar varsa bütün isimler belirtilmeli ve aşağıdaki örnekteki gibi düzenlenmelidir. Altından fazla yazarın bulunduğu kaynaklarda ilk üç isimden sonra "et al." kullanılabilir.

Örnek:

Dergi: Wederha JA, Huzar JR, Shoen D, Fedullo PF. Chronic obstructive pulmonary disease exacerbation and risk of pulmonary embolism. *Thorax* 2007; 62: 103-4.

Bir kitapta alıntı yapıldığında aşağıdaki örnek bilgiler ve düzen kullanılmalıdır.

Kitap: Gibson GJ. Lung volumes and elasticity. In: Bagheri MB, Pride NB (eds). Lung Function Tests: Physiological Principles and Clinical Applications. London: WB Saunders, 1999: 45-56.

Tek yazarlı kitap: Cohn PF. Silent myocardial ischemia and infarction. 3rd ed. New York: Marcel Dekker; 1993.

8. Şekil ve resimler, hasta, doktor, kurum isimleri göstermeyecek şekilde hazırlanmalıdır. Metinler ayrı olarak, metin içinde geçiş sırasında göre numaralanarak verilir. Başlık ve alt başlık aynı bir sayfada sunulur. Kullanılan kısaltmalar alt kısmında alfabetik sıra ile mutlaka açıklanmalıdır. Metin, tablo ve şekillerde kullanılan ondalık sayılar nokta ile ayrılmalıdır. Özellikle tablolar metni açıklayıcı ve kolay anlaşılır hale getirme amacı ile hazırlanmalı ve metinle tekrarlanmalıdır.
9. Makalelerin bilimsel, etik ve hukuki sorumluluğu yazarına ait olacaktır. Makalede kullanılmayan orijinal bilgilerin kaynaklarını mutlaka belirtmek ve makalede kullanılmayan resim, şekil vb. materyalin kullanımına ilişkin yazılı izni alınmaz gerekliliktedir.
10. Yazılar sırası editörünüz adresine mail yoluyla veya aşağıdaki adrese posta ile gönderilir:

İletişim

AKCİĞER SAĞLIĞI ve YOĞUN BAKIM DERNEĞİ

Ceylan Atıf Kansu Caddesi 1370. Sokak No: 20/2

Balgat-Çankaya/ANKARA

Telefon: (0312) 287 86 66 - Faks: (0312) 287 06 66

E-Posta: akciger sagligi@gmail.com

Web Adresi: www.akciger sagligi.org

Yayın Koordinatörü
Nobra SARIMEHMETOĞLU

Sanat Yönetmeni
Dilar GÖZAL

Grafik - Tasarım
Zeynep İŞİK

Basım ve Cilt
Dönüşüye Matbaacılık
Yay. Rek. Madencilik
Enerji ve İnt. A.Ş. Mecidiyeköy
Mahallesi 3. Cadde No: 2
Yerimzahade - Ankara
Tel: (312) 397 11 97
Faks: (312) 397 11 98

Ceylan Atıf Kansu Caddesi 1370. Sokak
No: 20/2 Balgat, Çankaya/Ankara
Tel: +90 312 287 86 66
Faks: +90 312 287 06 66
grafiturkmedya@gmail.com

www.grafiturk.com.tr

Editor

Dr. Mehmet KARADAĞ

Güncel Göğüs Hastalıkları Serimizin, ilk yılının son sayısı "Akciğer Kanseri", sayı editörlerimiz; Dr. Muzaffer METİN, Dr. Ahmet ERBAYCU ve Dr. Hande TURNA ile editör yardımcılarımız Dr. Akın KAYA ve Dr. Kürşat UZUN'un yoğun emek ve gayretleriyle hazırlanmış. Başlarken belirlediğimiz yılda üç sayı hedefine ulaştığımızın mutluluğuna yaşıyoruz.

Göğüs hastalıkları uzmanlık alanımızda karşılaştığımız en ölümcül hastalık olan akciğer kanseri hakkında son yıllarda literatürde yer alan tüm yenilikleri tarayarak, sınıflama, epidemiyolojik veriler, tanı, tedavi ve takipte dünya ile entegre olma fırsatını sunacak olan bu eserın mesleki gelişimimize büyük bir katkı vereceği umidini taşıyoruz.

Kadınlarda ve erkeklerde kanser ölümlerinin önde gelen nedeni olan akciğer kanseri hakkında güncel bilgilerin derlendiği bu sayımızda, yazar olarak görev alan tüm bilim insanlarına ve emeği geçen herkese içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayı Editörleri

Dr. Muzaffer METİN, Dr. Ahmet ERBAYCU,
Dr. Hande TURNA

Dünya'da ve Türkiye'de en sık ölümler arasında olan akciğer kanserini iyi bilmek ve en son verilerle analiz etmek bu işe gönül vermiş hekimler için çok önemlidir. Bu amaçla yeni literatürler ışığında bilgilerimizi güncellemek istedik. Umarız bu dergi akciğer kanseri ile ilgilenen hekim arkadaşlarımıza kıymetli olsa bir fayda sağlar. Emegi geçen herkese sonsuz teşekkürler.

Türkiye'de Akciğer Kanseri Epidemiyolojisi • Dr. Savay ÖZSU, Dr. Terfik ÖZLÜ	7
<i>Epidemiology of Lung Cancer in Turkey</i>	
Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanserinde Tarama, Tanı ve Evrelemedeki Yenilikler Dr. Funda YALÇIN, Dr. Mehmet GENÇER	12
<i>Recent Approaches in Screening, Diagnosis and Treatment of Non-Small Cell Lung Cancer</i>	
KHDAK'da Sınıflama, Patoloji ve Moleküler Biyolojideki Yenilikler, Yeni Adenokarsinom Sınıflaması Neyi Değiştirdi? • Dr. Büge ÖZ, Dr. Şehmet BATUR, Dr. Atay ULUDOKUMACI	18
<i>Classification in Non-small Cell Lung Cancer, Changes in Pathology and Molecular Biology, What Does the New Adenocarcinoma Classification Change?</i>	
Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanserinde Mediastinal Evreleme: EBUS, PET-BT ve Mediastinoskopiye Yenilikler • Dr. Akif TURNA	37
<i>Mediastinal Staging in Non-Small Cell Lung Cancer: Recent Advances in EBUS, PET/CT and Mediastinoscopy</i>	
Erken Evre Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanserinde Cerrahi Tedavide Güncel Durumlar Dr. Muzaffer METİN, Dr. Ali KILIÇGÜN	47
<i>Current Conditions for Surgical Treatment of Early Stage Non-Small Cell Lung Cancer</i>	
Evre III N2 Hastalığa Yaklaşım: Neoadjuvan Tedavide Yenilikler • Dr. Murat KIYIK	55
<i>Stage III N2 Disease Approach: New Trends in Neoadjuvant Treatment</i>	
Endobronşiyal Tedavilere Güncel Yaklaşım • Dr. Mehmet Akif ÖZGÜL	59
<i>Current Approach to the Endobronchial Treatment</i>	
Superior Sulkus Tümörlerinde (Pancoast) Güncel Yaklaşım • Dr. Necati ÇITAK, Dr. Muzaffer METİN ...	70
<i>The Current Management of Superior Sulfus (Pancoast) Tumors</i>	
T4 Tümörlü Hastalarda Cerrahi ve Günümüzdeki Başarıları • Dr. İsa DÖNGEL, Dr. Okan SOLAK	85
<i>Surgical Treatment of Patients With T4 Tumor and Its Nowadays Success</i>	
Oligometastatik Hastalığın Cerrahi Tedavisi • Dr. Soner GÜRSOY	91
<i>Surgical Treatment of Oligometastatic Disease</i>	
Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanserinde Özel Durumlar: KOAH Hastalarında Yaklaşım: Tanı ve Tedavi Dr. Murat ACAT, Dr. Ayfin PIHTILI	97
<i>Special Conditions in Non-Small Cell Lung Cancer: Management of Patients with COPD: Diagnosis and Treatment</i>	
Yaşlılarda Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanseri • Dr. Murat SEZER	103
<i>Non-Small Cell Lung Cancer in Elderly</i>	
Malign Plevral Efüzyona Yaklaşım • Dr. Filiz KOŞAR	108
<i>Approach to Malign Pleural Effusion</i>	
Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanserinde Kemoterapi: Güncel Durum • Dr. Hande TURNA	115
<i>Chemotherapy in Non-Small Cell Lung Cancer: Current Status</i>	
Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanseri Hastalarda Hedefli Yönelik Tedavi • Dr. Ufuk YILMAZ	124
<i>Targeted Therapy in Patients with Non-Small Cell Lung Cancer</i>	
Küçük Hücreli Dışı Akciğer Kanserinde Radyoterapi • Dr. Hülfe ÇAĞLAR	130
<i>Radiotherapy in Non-Small Cell Lung Cancer</i>	
Terminal Hastalar ve Destek Tedavisi • Dr. Ahmet Emin ERBAYCU	138
<i>Patients in Terminal Stage and Palliative Care</i>	

Yazarlar (Soyadı Sırasına Göre)

Yrd. Doç. Dr. Murat ACAT

Karabük Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Karabük

Uzm. Dr. Şebnem BATUR

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Patoloji
Anabilim Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Hale Başak ÇAĞLAR

İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon
Onkolojisi Anabilim Dalı, İstanbul

Op. Dr. Necati ÇITAK

Kayı Devlet Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Kliniği,
Kars

Yrd. Doç. Dr. İsa DÖNGEL

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs
Cerrahisi Anabilim Dalı, Isparta

Doç. Dr. Ahmet Emin ERBAYCU

İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Kliniği, İzmir

Prof. Dr. Mehmet GENCER

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları
Anabilim Dalı, Şanlıurfa

Doç. Dr. Soner GÜRSOY

İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Cerrahisi Kliniği, İzmir

Doç. Dr. Ali KILIÇGÜN

Ahmet İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs
Cerrahisi Anabilim Dalı, Bolu

Uzm. Dr. Murat KIYIK

Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, İstanbul

Doç. Dr. Filiz KOŞAR

Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, İstanbul

Doç. Dr. Muzaffer METİN

Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, İstanbul

Doç. Dr. Mehmet Akif ÖZGÜL

Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, İstanbul

Prof. Dr. Tevfik ÖZLÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs
Hastalıkları Anabilim Dalı, Trabzon

Doç. Dr. Savaş ÖZSU

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs
Hastalıkları Anabilim Dalı, Trabzon

Prof. Dr. Büge ÖZ

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Patoloji
Anabilim Dalı, İstanbul

Uzm. Dr. Aylin PIHTILI

Özal Keçiören Hastanesi,
Ankara

Doç. Dr. Murat SEZER

Bismillem Vakıf Üniversitesi Göğüs Hastalıkları Anabilim
Dalı, İstanbul

Doç. Dr. Okan SOLAK

Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi
Anabilim Dalı, Afyonkarahisar

Doç. Dr. Hande TURNA

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Medikal
Onkoloji, İstanbul

Prof. Dr. Akif TURNA

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göğüs
Cerrahisi Anabilim Dalı, İstanbul

Uzm. Dr. Atay ULUDOKUMACI

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Patoloji
Anabilim Dalı, İstanbul

Yrd. Doç. Dr. Funda YALÇIN

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları
Anabilim Dalı, Şanlıurfa

Doç. Dr. Ufuk YILMAZ

İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, İzmir